

Direktoratet for arbeidstilsynet,
postboks 4720 Torgarden,
7468 Trondheim

Deres ref: 2015/31300

DATO

22.10.2018

SAKSNUMMER

SAKSBEHANDLER

Tanja Halonen Dugstad

GODKJENT AVSynnøve Lyssand
Sandberg

*Dette dokumentet er elektronisk
godkjent.*

Revisjon byggherreforskriften - høringsuttalelse

Det vises til "Høring av endringer i forskrift av 3. august 2009 nr. 1028 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (Byggherreforskriften)" på arbeidstilsynet.no med høringsfrist 19. oktober 2018.

Innledning

Statsbygg er en stor eiendomsaktør i statlig sektor med en eiendomsportefølje på 2,9 millioner kvadratmeter fordelt på 2300 bygninger. Statsbygg har til enhver tid 100-120 pågående byggeprosjekter og 10-20 større prosjekter blir ferdigstilt hvert år. Årlig investerer Statsbygg for rundt 5,7 milliarder i nybygg. I tillegg kommer renovering, samt drift- og vedlikeholdsarbeider på et stort antall eiendommer.

Statsbygg slutter seg i all hovedsak til den situasjonsbeskrivelse som er gitt i høringsbrevet og ser behovet for å tydeliggjøre enkelte av bestemmelsene bedre. Statsbygg har vært med i referansegruppen og har gitt forslag og innspill underveis i prosessen. Vi ser at referansegruppens innspill i stor grad gjenspeiles i forslaget slik det foreligger, men ser allikevel behov for å komme med noen merknader til de foreslåtte endringene og kommentarer til forskriften

Merknader

Til §5. Generelle plikter

I avsnitt 4 bokstav b er det uklart hva som menes med "planer med tiltak for å fjerne eller redusere risikoen." Dette punktet bør endres fordi den omtalte planen kan forveksles med plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø jf §7.

Til §6. Beskrivelse av risikoforhold i tilbudsgrunnlaget (forskriften)

Statsbygg foreslår ny ordlyd:

Byggherren skal innarbeide *prismålbærende poster* i tilbudsgrunnlaget for:

- a) *spesifikke tiltak for å fjerne eller redusere risikoforhold som er avdekket under planlegging og prosjektering og som ikke er fjernet, jf. §5 fjerde ledd bokstav b og/eller*
- b) *risikoforhold som er avdekket under planlegging og prosjektering og som ikke er fjernet, jf. §5 fjerde ledd bokstav b slik at tilbyder kan beskrive spesifikke tiltak for å fjerne eller redusere risikoen.*

Med ovennevnte ordlyd legges det til rette for at byggherren kan velge å angi spesifikke tiltak for risikoforhold eller be tilbyder vurdere og oppgi spesifikke tiltak for beskrevne risikoforhold, eller en kombinasjon av spesifikke tiltak og beskrivelse av risikoforhold. Hva som er hensiktsmessig avhenger blant annet av entreprisform, kompetanse hos byggherren og de prosjekterende, kompleksitet på arbeidene osv.

Til §12. Dokumentasjon for fremtidige arbeider (forskriften)

I utgangspunktet mener Statsbygg at hele bestemmelsen bør utgå fordi krav til FDV-dokumentasjon og når den skal foreligge er regulert i plan- og bygningslovgivningen, byggesaksforskriften (SAK10).

Dersom bestemmelsen blir opprettholdt, mener Statsbygg at 2. ledd må endres slik at ordlyden er i tråd med SAK10 § 8-2. *Overlevering av dokumentasjon for forvaltning, drift og vedlikehold* med tilhørende veiledning. Dette for å unngå uklare ansvarsforhold og motstrid mellom ulike lovgivninger.

Vi vil også påpeke at det iht SAK10 §8.2 er ansvarlig søker som skal påse at tilstrekkelig dokumentasjon foreligger senest ved søknad om ferdigattest, mens det er ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende som skal fremlegge slik dokumentasjon, jf. byggeteknisk forskrift § 4-1. De ansvarlige foretakene skal fremlegge dokumentasjon som er nødvendig for å utarbeide rutiner for forvaltning, drift og vedlikehold av tiltaket i bruksfasen.

Til §13. Valg og oppfølging av koordinator (forskriften):

Første avsnitt må endres slik at bestemmelsen ivaretar at planlegging og prosjektering foregår både før det er etablert bygge- eller anleggsplass og underveis i utførelsesfasen når det finnes en bygge- eller anleggsplass.

Til §13. Valg og oppfølging av koordinator (kommentardelen):

3. ledd:

Det er ikke krav om koordinator i de tilfellene hele prosjekteringen eller hele utførelsen foretas av en og samme virksomhet, men det er adgang til å utpeke koordinator også i disse tilfellene.

Vi ser at det kan komme spørsmål om det er krav til koordinator i prosjekteringsfasen der det inngås gruppekontrakt med de prosjekterende. Det vil si der byggherren inngår én kontrakt med en prosjekteringsgruppe bestående av flere virksomheter.

Det vil også oppstå spørsmål om det er krav til koordinator i utførelsesfasen der det inngås én totalentreprisekontrakt, hvor totalentreprenør setter bort hele eller deler av arbeidet til underentreprenører.

Det bør presiseres hvordan forskriften skal tolkes i de to ovennevnte tilfellene.

Til §15. Oversiktslister (kommentardelen)

4. ledd:

Oversiktslisten skal gi byggherren en oversikt over hvem som er på arbeidsplassen og hva slags arbeid som utføres. På denne måten er det mulig for byggherren å koordinere forskjellig arbeid som kan påvirke hverandre og medføre risiko for arbeidstakerne.

Opplysningene som vil fremgå av oversiktslisten når den føres i tråd med forskriftens §15 vil ikke gi informasjon om *hva slags arbeid som skal utføres*. For noen virksomheter vil firmanavnet gi et pekepinn om hva slags arbeider de utfører, men det gjelder ikke alle. Oversiktslisten vil heller ikke gi informasjon om *hvor* det enkelte firma utfører arbeid. Oversiktslistene egner seg derfor ikke til koordinering for å unngå risiko for arbeidstakerne. Statsbygg mener derfor at teksten bør avsluttes etter: "*Oversiktslisten skal gi byggherren en oversikt over hvem som er på arbeidsplassen*".

Det er stor enighet i bransjen at mangelfull kommunikasjon fordi arbeidstakere snakker ulike språk er en risikofaktor. Av den grunn bør det inntas et punkt om hvilke språk arbeidstaker kan kommunisere fullt ut på, hvis et av språkene ikke er norsk. Dette for å kunne følge opp at arbeidsgiverne sørger for tiltak som oversettelser, tolker etc.

Videre er oversiktslistene godt egnet for å kunne avdekke useriøse aktører. Selv om formålet for byggherreforskriften er å verne arbeidstakerne mot farer ved at det tas hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser, ville det være en stor fordel for seriositetsarbeidet om det i forskriften kan fremgå at oversiktslistene også har til hensikt å avdekke useriøse virksomheter. På den måten kan man sikre hjemmel for innhenting av opplysninger som er nyttige i dette arbeidet, som f. eks informasjon om arbeidstaker er faglært, lærling osv.

Til §17. Generelle plikter (forskriften)

I første avsnitt bør det presiseres at risikovurderinger skal gjøres ved oppstart av prosjekteringen og oppdateres løpende underveis i oppdraget. Videre bør siste setning tilføyes ... og oversendes byggherren på forespørsel.

Statsbygg har ingen merknader til endringene i forskriften eller kommentardelen for øvrig.